

SŠK: Mariborski cerkveni finančniki so prevzemali prevelika tveganja

Škofje družni obsodili nedopustno ravnanje z zaupanimi sredstvi vernikov, obljubili "pošteno razjasnitev" položaja in sankcioniranje krivcev

Ranka Ivelja

Ljubljana – Da družba T2 svojim odjemalcem ponuja tudi pornografijo, je nadškof Stres, ki je v gospodarskem svetu mariborske nadškofije sedel od junija 2000 do aprila 2006 in od januarja 2009 do decembra 2009, izvedel iz medijev, je na Dnevnikovo vprašanje, ki je zadevalo njegovo soodgovornost za finančni polom, včeraj odgovoril prvi mož ljubljanske nadškofije in predsednik Slovenske škofovske konference. Kot je še povedal, so po tej informaciji sledili zelo mučni sestanki uprave, ki so se končali s prodajo deleža v T2. A v prvem obdobju, je dejal, je bilo razmerje med imetjem in dolgovi še znosno; zadolžitve, ki danes bremenijo nadškofijo, ne izvirajo iz tistega obdobja. Finančno krizo, med katero se je imetje skrčilo na borih 20 odstotkov, so po njegovih besedah povzročile kasnejše odločitve, med drugim odločitev, da bo T2 gradila svoje lastno optično omrežje. Ko je januarja 2009 kot nadškof pomočnik prevzel sanacijske naloge v mariborski nadškofiji, pa je imel eno samo skrb: »kaj razdolžiti, kaj prodati«, da bi lahko popravil nesorazmerje med imetjem in dolgovi. »Žal mi je, da pri tem nisem bil uspešen,« je obžaloval.

Nadškof Stres se je po tritedenskem, že pred časom dogovorjenim obiskom na Madagaskarju včeraj prvič javno izrekel o »dolžniški krizi« v sosednji nadškofiji. Skupno izjavo škofov je predstavil skupaj z mariborskim nadškofom metropolitom Marjanom Turnškom, ki je od včeraj tudi podpredsednik SŠK. Kot je povedal Stres, so na seji SŠK govorili o bodočih

pastoralnih nalogah, toda največ časa so posvetili težavam druge nadškofije, ki so ji – to je včeraj potrdil prvič – pomagali z blizu desetimi milijoni »solidno zavarovanega« posojila.

Škofje so v izjavi poudarili, da si bo Cerkev poskušala ugled povrniti s temeljito ugotovitvijo krivde odgovornih in njihovim sankcioniranjem ter verodostojnim ravnanjem v prihodnosti. Nadškofu Turnšku so izrekli podporo v prizadevanju za »pošteno razjasnitev« položaja, bistveno drugačno gospodarjenje s cerkvenim premoženjem in za »personalne spremembe«. Zavzeli so se tudi za to, da bi **mali delničarji** ne ostali brez svojih deležev, in za bistveno bolj učinkovit strokovni nadzor gospodarjenja s cerkvenim premoženjem.

Kot so še zapisali, poskušajo neljubo dogajanje razumeti kot »Božji klic, da vse delovanje Cerkev na Slovenskem še naprej opiramo predvsem na velikodušnost in prostovoljstvo naših duhovnikov in vernikov«. Škofje se tudi zavedajo nevarnosti, »da bi mnogi z nepravim odzivom na te žalostne dogodke postali malodušni ali se celo oddaljili od Cerkev«. Ob tem so poudarili, da je gospodarska dejavnost Cerkev vendarle le njen zelo majhen del in da večina duhovnikov v župnijah gospodari varčno in pošteno.

Na novinarsko vprašanje, ali morda finančni krizi ne pripisuje(jo) prevelike teže, pa je Stres odgovoril: »Strinjam se, gospodarska kriza ne more biti izgovor, saj je le razkrila napake in nepravilnosti. Če teh ne bi bilo, tudi posledice ne bi bile tako usodne.« Osnovna nepravilnost, je poudaril nadškof Stres, so bila preve-

lika tveganja. Ta je označil celo kot »kriminalna«, kajti »šlo je za denar in certifikate vernikov, ne za tveganje z lastnimi sredstvi«. Po Stresovi oceni bi z zaupanimi sredstvi morali ravnati bolj konservativno.

Na vprašanje o tem, kakšne naj bi bile napovedane sankcije za cerkvene krivce poloma, je odgovarjal škof Turnšek. Kar zadeva civilno odgovornost, bodo sodelovali s pristojnimi državnimi institucijami, glede cerkvenih sankcij pa je povedal, da je zakonik cerkvenega prava dokaj nedoločen. Govori le o »primernem kaznovanju«. Najhujša kazen, ki bi lahko doletela duhovnika, je laizacija. Ne nadškof Stres ne nadškof Turnšek včeraj nista želela govoriti o usodi sanacijskega načrta in o posledicah, če ta ne bo uspešen, saj bi s tem, kot sta pojasnila, lahko škodila pogajanju. Nekatera podjetja bodo morda vendar preživela, sta bila optimistična. Škof Turnšek je ob tem poudaril, da so svetovalcem naročili, naj posebej mislijo na interese malih varčevalcev, da ti ne bi »utrpele dodatne škode«. Posledice mariborskih težav bodo občutile tudi župnije in druge ustanove. Četudi osnovni viri za njihovo financiranje niso nadškofijski, pa jim nadškofija ne bo več mogla pomagati tako kot tedaj, ko so še pritekale dividende. Ob 600-letnici svetišča na Ptujski gori so, na primer, s 150.000 evri obnovili svetišče, zdaj si česa takega ne bi mogli privoščiti. Tudi za delo katehistinj bodo težje prispevali.

Ljubljanski nadškof metropolit Anton Stres: Osebno močno in iskreno obžalujem, da mi ni uspelo preprečiti tega, kar se zdaj dogaja v mariborski nadškofiji.